

SCHOUWEN-DUIVELAND

Brouws Museum
Streek- en landbouwmuseum Schouwen-Duiveland
Brusea
Watersnoodmuseum
Museumhaven Zeeland
Stadhuismuseum en Maritiem Museum
Museum De Burghse Schoole

Brouws Museum

Haven Zuidzijde 14/15
4318 AJ Brouwershaven
Telefoon 0111-691342
brouwsmuseum.nl

Type museum

Maritiem
Cultuurhistorisch

Karakteristiek

Het Brouws Museum is gevestigd in twee historische panden aan de voormalige handels- en vissershaven van Brouwershaven. Het Brouws Museum telt drie expositiezalen, een bibliotheek en een filmzaal. Hierin worden alle aspecten getoond van de relatie die Brouwershaven met de zeevaart onderhield. Zij doet dat aan de hand van authentieke scheepsmodellen, boeiende maritieme schilderijen, topografische kaarten, paskaarten, prenten en markante objecten van de mensen die op deze schepen voeren.

Doelstelling

Het Brouws Museum heeft zich tot taak gesteld voorwerpen bijeen te brengen die rechtstreeks of indirect met de geschiedenis van Brouwershaven verbonden zijn.

Deelcollecties

Totstandkoming deelcollecties

De deelcollecties zoals in MusIP opgenomen zijn voornamelijk gebaseerd op een bestaande indeling die al in het museum werd gehanteerd.

Onderstaande deelcollecties zijn vastgesteld:

1. Schilderijen
2. Scheepsmodellen
3. Topografische kaarten, Paskaarten en Prenten
4. Nautische instrumenten
5. Scrimshaw
6. Collectie Brouwershaven
7. Varia

[Afbakening deelcollecties](#)

1. Schilderijen

Totaal 30 objecten, totaal eigen collectie en totaal kerncollectie

Datering: 1825-1960

In deze deelcollectie wordt een keur van veelal negentiende eeuwse olieverfschilderijen: zeegezichten en scheepsportretten. Werken van Nederlandse en ten dele ook Vlaamse en Duitse schilders die geïnspireerd raakten door het water en de wijze waarop de mens zich door en over dat water voortbewoog. Bekende namen: B. Nachenius, J.A. Rust, E. Koster, J. Knikker, O. Verpoorten en W. Hambücher en vele anderen.

De deelcollectie Schilderijen heeft een maritiem en daarbinnen weer een zoveel mogelijk Zeeuws karakter. Hiermee wordt het rijke maritieme verleden van Brouwershaven geïllustreerd.

Collectietrefwoorden:

Schilderijen

Representatieve objecten:

Zeegezichten

2. Scheepsmodellen

Totaal 21 objecten, totaal eigendom en totaal kerncollectie

Datering: 1775-1960

De authentieke scheepsmodellen laten zien wat voor schepen Brouwershaven in de loop der tijden aandeden. Deze schepen bepaalden ooit het beeld van Brouwershaven. De scheepsmodellen vertellen de geschiedenis van de smalstad. Deze geschiedenis komt tot uitdrukking in de twee voornaamste typen schepen, namelijk vissersschepen en de koopvaarders. Ook een model van een Statenjacht ontbreekt niet.

De scheepsmodellen illustreren aan de hand van modellen de rijke maritieme geschiedenis van Brouwershaven. Van al deze scheepstypen kan men stellen dat ze ooit Brouwershaven hebben bezocht, of er ooit op de rede voor anker hebben gelegen.

Collectietrefwoorden:

Schaalmodellen

Maritieme bouwconstructies

Scheepsmodellen

Representatieve objecten:

Vissersschepen

Hoogaarzen

Bezaanvisschuiten

Koopvaarders

Statenjachten

Boeiers

Botters

Linieschepen

Rivierschepen

Oorlogsschepen

3. Topografische kaarten, Paskaarten en Prenten

Totaal 13 objecten, totaal eigendom en totaal kerncollectie

Datering: 1590-1769

In deze deelcollectie zijn topografische kaarten (cartografiën) en paskaarten uit de zestiende en zeventiende eeuw samengebracht. Het museum toont hiermee hoe men in vroeger dagen op zee de koers bepaalde, hoe men de kusten herkende en waar men zich op zee bevond. Een geschiedenis die geïllustreerd wordt aan de hand van kaartmakers als Blaeu, Van Keulen, Sanson, Tirion, Jansonius en De Wit. Een pantograaf voor het kopiëren en in maat aanpassen van formaat completeert het geheel.

De collectie topografische kaarten, paskaarten en prenten verhelderen het verhaal van de geschiedenis van de kustvaart en de verre reizen die vanuit Zeeland werden gemaakt.

Collectietrefwoorden:

Landkaarten

Representatieve objecten:

Paskaarten
Topografische kaarten

4. Nautische instrumenten

Totaal 11 objecten, totaal eigendom en totaal kerncollectie
Datering: 1675-1920

In de deelcollectie Nautische instrumenten zijn de maritieme objecten verzameld die aan boord werden gebruikt om te bepalen waar men zich op zee bevond. Instrumentaria zoals verschillende typen kompassen, barometers, sextanten, octanten, windmeters, kijkers en vele anderen tonen de verscheidenheid van instrumenten die hiervoor benodigd waren.

De nautische instrumenten van uiteenlopende aard tonen de technische verfijning die benodigd was voor het bepalen van plaats en tijd op zee.

Collectietrefwoorden:

Meetinstrumenten

Representatieve objecten:

Barometers
Kijkers (instrument)
Anemometers
Sextanten
Octanten
Chronometers
Kompassen

5. Scrimshaw

Totaal 3 objecten, 1 in bruikleen en geen kerncollectie
Datering: 1730-1843

Scrimshaw is de betiteling voor produkten van huisvlijt op zee. Op tal van manieren legden zeelui op hun reizen hun belevenissen vast. Vaak gebruikte men hiervoor tanden van zeezoogdieren. Het museum toont hiervan enkele markante voorbeelden zoals een potvistand, een walrustand en een vouwbeen, alle gegraveerd met taferelen.

Scrimshaw illustreert de belevingswereld van de zeelui op hun verre reizen. Hun belevenissen legden zij vast in graveringen op voorwerpen zoals in dit geval ivoor en bot.

Collectietrefwoorden:

Accessoires
Sociale geschiedenis

Representatieve objecten:

Voorstellingen (beeldmateriaal)
Ivoor

6. Collectie Brouwershaven

Totaal 34 objecten, totaal eigendom en totaal kerncollectie
Datering: 1464-1862

In de deelcollectie Brouwershaven zijn alle objecten samengebracht die direct verband houden met Brouwershaven of die Brouwershaven als onderwerp hebben. Deze objecten geven een beeld van de ontwikkeling van de stad. Zo wordt hier een collectie houtsneden, gravures en kaarten waaronder een vroege steendruk getoond. Belangwekkende objecten zijn ondermeer een collectie VOC-munten en goudgeld geslagen in de vijftiende en zestiende eeuw en de bestekkaart van het barkschip Sliedrecht uit 1862.

Deze deelcollectie toont hoe belangrijk Brouwershaven ooit als havenstad en handelscentrum is geweest.

Collectietrefwoorden:

Prenten
Munten
Landkaarten

Representatieve objecten:

Munten (ruilmiddelen)
Steendrukken
Prenten
Stadsgezichten
Topografie (beeldvervaardiging)
Houtsneden
Etsen (prenten)

7. Varia

Totaal 34 objecten, totaal eigendom en geen kerncollectie

Datering: 1600-1900

In deze deelcollectie worden historische voorwerpen, modellen en kunstvoorwerpen getoond die allen een stukje van de geschiedenis van de havenstad Brouwershaven tussen de late middeleeuwen en het begin van de twintigste eeuw illustreren.

De varia illustreren de samenhang van objecten en ontwikkelingen in de stad door de eeuwen heen.

Collectietrefwoorden:

Uitrusting persoonlijk gebruik
Maritieme bouwconstructies
Accessoires

Representatieve objecten:

Maquettes
Messen (snijgereedschap)
Vuurwapens
Communicatiemiddelen
Drinkglazen
Flessen
Tegels
Tabaksdozen
Boeken
Koekvormen

Totaal aantal collectie

Totale collectie: 133

Totaal bruiklenen: 1

Kerncollectie totaal: 92

Streek- en landbouwmuseum Schouwen-Duiveland

Molenweg 3
4315 CE Dreischor
Telefoon 0111-402303

goemanszorg.nl

Opgenomen in het Nederlands Museumregister

Type museum

Cultuurhistorisch

Karakteristiek

In het Streek- en Landbouwmuseum Schouwen-Duiveland, gevestigd in de Boerderij Goemanszorg in Dreischor, wordt de geschiedenis van het leven en werken van de bewoners van Schouwen-Duiveland in de eerste helft van de vorige eeuw treffend in beeld gebracht. Het museum is leuk voor kinderen, met name de wisseltonstellingen over speelgoed van vroeger en het actief spelen met spelletjes van vroeger.

Doelstelling

Het museum stelt zich ten doel het exploiteren van een streek- en landbouwmuseum waarin het leven van de (plattelands) bevolking op Schouwen-Duiveland tot uitdrukking wordt gebracht. Het museum wil de bezoekers kennis laten maken met het leven op en rond de boerderij en in de regio, zoals dat in het begin van de vorige eeuw gangbaar was. Het museum wil met de presentatie van de collectie een zo breed mogelijk publiek bereiken en op een zo aantrekkelijk mogelijke wijze presenteren.

Deelcollecties

Totstandkoming deelcollecties

Het museum beschikt over een eigen collectie-indeling die gehanteerd wordt voor de eigen collectieregistratie. Deze indeling bestaat uit meerdere lagen, namelijk collecties die zijn onderverdeeld in deelcollecties. Voor MusIP zijn de collecties van het museum gekozen als deelcollecties voor de inventarisatie. Er is bewust niet gekozen voor het gebruik van de door het museum gebruikte deelcollecties. Deze deelcollecties zijn zo fijnmazig dat ze daarmee niet bijdragen aan het geven van een duidelijk beeld van de collectie van het museum.

Het hoofdgebruik van objecten is als uitgangspunt genomen voor de deelcollectiebenamingen. De deelcollecties zijn dus functiegroepen binnen de totale collectie.

Onderstaande deelcollecties zijn gevormd:

1. Huishouding
2. Ambachten
3. Gewassen
4. Werktuigen
5. Transport
6. Dieren en vee

Afbakening deelcollecties

1. Huishouding

Totaal 2.448 objecten, waarvan 244 in bruikleen en 250 kerncollectie

Datering: 1756-1953

In de deelcollectie Huishouding zijn alle voorwerpen samengebracht die gebruikt werden in en rond het huishouden van de boerderij tussen 1900 en 1925.

Deze deelcollectie geeft een beeld van het huiselijk leven in en rond de boerderij.

Collectietrefwoorden:

Textilia
Woninginrichting
Meubels

Representatieve objecten:

Aardewerk
Textiel
Huismeubilair
Glas
Klokken (uurwerken)
Tafelgerei

2. Ambachten

Totaal 713 objecten, waarvan 70 in bruikleen en 150 kerncollectie
Datering: 1890-1953

De deelcollectie geeft een beeld van een aantal ambachten en beroepen die vooral op het platteland voorkwamen en die van belang waren voor de bewoners van Schouwen-Duiveland. Zo worden de hoefsmederij, de wagenmakerij, de messenslijper, de marskramer en andere ambachten getoond.

De ambachten vormden een wezenlijk deel van het leven en werken op het eiland in de betreffende periode.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap
Ambachten

Representatieve objecten:

Gereedschappen
Karren
Wagens
Hoefsmederijen
Wagenmakerijen
Slijpgereedschap

3. Gewassen

Totaal 210 objecten, waarvan geen in bruikleen en 51 kerncollectie
Datering: 1648-1953

Deze deelcollectie toont de gebruiksvoorwerpen die betrekking hadden op de teelt van in die tijd belangrijke gewassen zoals meekrap en vlas. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn de aardappelhoor (een sorteerzeef), een bietentang en een vlasrepel.

Voor het Streek- en Landbouwmuseum is deze deelcollectie de essentie van het economisch leven in de regio.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap
Landbouw

Representatieve objecten:

Landbouwgereedschappen
Aardappelhoren
Bietentangen
Vlasrepels

4. Werktuigen

Totaal 120 objecten, waarvan 8 in bruikleen en 16 kerncollectie
Datering: 1790-1953

In deze deelcollectie zijn alle voorwerpen verzameld die in het boerenbedrijf werden gebruikt en die niet speciaal voor afzonderlijke gewassen werden gebruikt. Zo is er bijvoorbeeld drainagegereedschap te zien, maar ook ploegen en eggen.

Deze deelcollectie toont de niet-gewasspecifieke werktuigen in en rond het boerenbedrijf.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap
Landbouw

Representatieve objecten:

Landbouwgereedschappen
Ploegen
Eggen
Dorsmachines

5. Transport

Totaal 37 objecten, waarvan 5 in bruikleen en 15 kerncollectie
Datering: 1825-1953

Deze deelcollectie geeft een beeld van personen- en goederenvervoer rond de eeuwwisseling van de negentiende en de twintigste eeuw op het eiland. Zo is er een verscheidenheid aan rijtuigen, wagens en karren te zien en staat er een oude motorfiets.

Deze deelcollectie geeft inzicht in de mobiliteit van de mensen vooral in het landbouwbedrijf op het eiland. Zonder deze deelcollectie zou het beeld kunnen ontstaan dat de boerderijen geïsoleerde plaatsen waren zonder contact met hun omgeving.

Collectietrefwoorden:

Vervoer

Representatieve objecten:

Karren

Rijtuigen

Motorfietsen

Fietsen (transportmiddelen)

Koetsen

[6. Dieren en vee](#)

Totaal 433 objecten, totaal eigen collectie en geschat 50 kerncollectie

Datering: 1890-1953

Deze deelcollectie geeft een beeld van het verzorgen van de levende have in en rond de boerderij. Zo worden paardentuigen en gereedschappen getoond voor het verzorgen van dieren, zoals koeien, maar ook bijen.

Net als de gewassen vormden de dieren en het vee een wezenlijk deel van het leven op het platteland.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap

Landbouw

Representatieve objecten:

Gereedschappen

Landbouwgereedschappen

Dierenuitrusting

Bijenkorven

[Totaal aantal collectie](#)

Totale collectie: 3.961

Totaal bruiklenen: 327

Kerncollectie totaal: 532

Brusea

Oudheidkamer en Visserijmuseum
Oudestraat 23/27
4311 AV Bruinisse
Telefoon 0111-481412
brusea.nl

Type museum

Maritiem
Historisch

Karakteristiek

Verleden en heden van een mosselvisser en zijn gezin worden in twee gebouwen in Bruinisse getoond. Aan de ene kant wordt het werk van de mosselvisser belicht door een beeld te geven van de geschiedenis van de schelpdierenvisserij en dan vooral de mosselvisserij die in Bruinisse altijd belangrijk was.

Aan de andere kant wordt het leven van de mosselvisser en zijn gezin belicht door een beeld te geven van de inrichting van het huis van een mosselvissergezin rond 1880. De streekdracht die zo typerend was voor Bruinisse wordt er getoond. In juli en augustus worden in de kruidentuin van het museum elke week demonstraties gegeven in het maken van Zeeuwse bolussen en het bereiden van mosselen.

Doelstelling

De Stichting Brusea heeft ten doel het instandhouden van het museum en alles daarin wat te maken heeft met de visserijgeschiedenis van Bruinisse in de ruimste zin van het woord.

Deelcollecties

[Totstandkoming deelcollecties](#)

De deelcollecties zoals in MusIP opgenomen zijn gebaseerd op een bestaande indeling die al in de collectieregistratie wordt gehanteerd.

Brusea is ontstaan uit twee naast elkaar gelegen musea de Oudheidkamer en het Visserijmuseum. Deze musea zijn oorspronkelijk als twee zelfstandige musea opgezet, maar er vindt nauwe samenwerking plaats (één stichting). In de winter van 2005/2006 heeft het stichtingsbestuur besloten te reorganiseren, waarbij de twee musea als één moeten worden gezien. De overkoepelende instellingsnaam 'Brusea' wordt vanaf die tijd gevoerd. Brusea presenteert zich met de thema's 'leven' en 'werk' van een mosselvisser en zijn gezin. De collectie zal als geheel, thematisch en naar tijd gepresenteerd worden. Het overgrote deel van de benodigde objecten voor de vaste tentoonstelling is reeds in bezit of in bruikleen bij de stichting. Oneigenlijke collecties zullen worden afgestoten of aan andere musea worden uitgeleend.

Onderstaande deelcollecties zijn in twee thema's (Werk en Leven) vastgesteld:

1. Werk
  - 1.1 Mosselen
  - 1.2 Oesters
  - 1.3 Scheepsmodellen
  - 1.4 Fossielen
  - 1.5 Watersnoodramp 1911
  - 1.6 Diversen
2. Leven
  - 2.1 Huishoudelijke artikelen
  - 2.2 Inventaris
  - 2.3 Meekrap
  - 2.4 Klederdracht
  - 2.5 Speelgoed
  - 2.6 Overige

[Afbakening deelcollecties](#)

1. Werk

1.1 Mosselen

Totaal 85 objecten, 12 in bruikleen en geheel kerncollectie
Datering: 1700-2003

De collectie Mosselen bestaat uit objecten die te maken hebben met de Bruse mosselvisserij van verleden tot heden, waaronder: gereedschap, slagrijf, visserstrui met plaatselijk merkteken, laarzen, oude scheepsmotor, mosselmandjes, originele mosselperceelkaarten, blokken, foto's, miniaturen, etsen, collages, videobanden, netten, en een schaalmodel over de mosselbodem- en hangcultuur.

De collectie Mosselen toont het verleden en heden van de mosselvisserij in Bruinisse en is van wezenlijk belang voor het museum. Het werk van de mosselvisser wordt hierbij tot uitdrukking gebracht.

Collectietrefwoorden:

Mosselvisserij
Gereedschappen
Machines

Representatieve objecten:

Mosselschelp
Werktuigen
Kleding
Schaalmodellen
Perceelplattegronden
Foto's
Etsen
Miniaturen
Netten

1.2 Oesters

Totaal 10 objecten, 3 in bruikleen en geen kerncollectie
Datering: 35 miljoen v.Chr.-1800 n.Chr.

De collectie Oesters bestaat uit objecten die te maken hebben met de Bruse Oestervisserij waaronder: oestermessen, net en oesterschelpen van klein tot groot. Noemenswaardig is een oesterschelp van circa 30 tot 35 miljoen jaar geleden.

De oestervisserij in de geschiedenis van Bruinisse is beperkt en hoort niet tot de kerncollectie van het museum.

Collectietrefwoorden:

Oestervisserij
Gereedschappen

Representatieve objecten:

Oesterschelp
Oestermessen
Netten

1.3 Scheepsmodellen

Totaal 39 objecten, 28 in bruikleen en 10 kerncollectie
Datering: 1900-1980

De collectie Scheepsmodellen bestaat uit hoogaarzen, zeiljachten, kotters, lemmerjacht, zeeschouw, scheepjes in flessen en halfmodellen.

De collectie scheepsmodellen bevat geen authentieke stukken.

Collectietrefwoorden:

Scheepsmodellen

Representatieve objecten:

Hoogaarzen
Zeilschepen
Kotters
Zeeschouw
Halfmodellen

1.4 Fossielen

Totaal 17 objecten, 2 in bruikleen en geen kerncollectie
Datering: 300.000 v.Chr.-10.000 v.Chr. (IJstijd)

De collectie Fossielen bestaat uit botten van een mammoet, wisent en oeros.

De fossielen zijn niet van wezenlijk belang voor het museum.

Collectietrefwoorden:

Fossielen

Representatieve objecten:

Botten

1.5 Watersnoodramp 1911

Totaal 11 objecten, geen in bruikleen en totaal kerncollectie

Datering: 1911-1911

De collectie Watersnoodramp bestaat uit kopieën van originele foto's na de ramp van 1911 en zijn gemaakt in Bruinisse.

De watersnoodramp van 1911 vormt een belangrijk deel uit de geschiedenis van Bruinisse en is één van de rampen die de Bruse mosselvisser heeft getroffen.

Collectietrefwoorden:

Foto's

Representatieve objecten:

Foto's

1.6 Diversen

Totaal circa 226 objecten, 13 in bruikleen en circa 100 kerncollectie

Datering: 1914-1995

De collectie Diversen bevat voorwerpen die te maken hebben met het werk van een mosselvisser in Bruinisse en bevat objecten die niet tot een van de andere categorieën behoren, waaronder opgeviste dingen zoals: beenderen, schelpen, kannen, kruiken en stenen. Verder schilderijen, foto's en kaarten.

De kerncollectie bestaat uit opgeviste dingen uit de mosselnetten.

Collectietrefwoorden:

Archeologische objecten

Beeldmateriaal

Representatieve objecten:

Skeletonderdelen

Schelpen

Kannen

Kruiken

Schilderijen

Foto's

Landkaarten

2. Leven

2.1 Huishoudelijke artikelen

Totaal 385 objecten, 69 in bruikleen en circa 200 kerncollectie

Datering: 1860-1935

Deze collectie bestaat uit divers glaswerk en steengoed, waaronder potten en pannen, schalen, borden, kop en schotels etc.

De kerncollectie is van wezenlijk belang voor het museum omdat hiermee het leven van een mosselvisser en zijn gezin worden getoond.

Collectietrefwoorden:

Glaswerk

Steengoed

Representatieve objecten:

Serviezen

Pannen

Schalen

Borden

Koppen en schotels

Kannen

Karaffen

2.2 Inventaris

Totaal 138 objecten, 11 in bruikleen en circa 75 kerncollectie

Datering: 1750-1940

De collectie Inventaris bestaat uit objecten uit het interieur waaronder: tafels, stoelen, lampen, klokken, kachels, vloerkleden, een orgel, bedstede en wandbetimmering. Tevens foto's, pentekeningen en reproducties.

De kerncollectie omvat al het meubilair en geeft een goed beeld van het leven van een mosselvisser en zijn gezin. Het beeldmateriaal (foto's, pentekeningen en reproducties) behoort niet tot de kerncollectie van het museum.

Collectietrefwoorden:

Interieurinrichting

Meubilair

Representatieve objecten:

Tafels (dragend meubilair)

Tafels

Stoelen

Verlichtingselementen

Klokken (uurwerken)

Orgels

Kachels

Vloerkleden

Bedsteden

Foto's

2.3 Meekrap

Totaal 48 objecten, 2 in bruikleen en geen kerncollectie

Datering: 1830-1954

De collectie Meekrap bestaat uit objecten betreffende de teelt, verwerking en handel in meekrap. Meekrap is een rode verfstof die uit de meekrapwortel wordt gewonnen.

De collectie is niet van wezenlijk belang voor het museum omdat het onvoldoende relatie heeft met het leven van een mosselvisser en zijn gezin.

Collectietrefwoorden:

Meekraprood

Gereedschap

Representatieve objecten:

Eggen

Stempels

Wortels

Textilia

Foto's

Prenten

2.4 Klederdracht

Totaal 192 objecten, 16 in bruikleen en circa 150 kerncollectie

Datering: 1960-1935

De collectie Klederdracht bestaat uit authentieke Bruse klederdrachten en sieraden. De sieraden bevatten onder andere: kettingen, horloges, rouwbroches, hoedenspelden en gespen. De kleding bestaat onder andere uit: jassen, broeken, jurken, mutsen, schoenen en beursjes.

De kerncollectie geeft een goed beeld van de authentieke Bruse klederdrachten en sieraden welke door een mosselvisser en zijn gezin werden gedragen.

Collectietrefwoorden:

Streekdrachten

Sieraden

Representatieve objecten:

Kleding

Hoofddekse

Schoenen

Sieraden

Beurzen

2.5 Speelgoed

Totaal 40 objecten, 38 in bruikleen en circa 5 kerncollectie

Datering: 1925-1970

De collectie Speelgoed bestaat uit ouderwets kinderspeelgoed waaronder: een toverlantaarn, ganzenspel, blikwerk, telraam, weefraam, pop, kinderboekjes, blokkendoos, vlooienspel, kogeltjesmozaïek, speelgoedauto's, knikkerzak met knikkers, tol, punnikklosje. Tevens is er een houten schooltas en een paar Friese doorlopers.

De collectie Speelgoed is niet van wezenlijk belang voor het museum.

Collectietrefwoorden:

Speelgoed

Representatieve objecten:

Toverlantaarns

Bordspellen

Telramen

Poppen (speelgoed)

Opwindspeelgoed

Knikkers

Draaitollen

Schooltassen

Schaatsen

2.6 Overige

Totaal circa 30 objecten, geen in bruikleen en geen kerncollectie

Datering: 1960-1940

De collectie Overige bestaat uit alles wat niet onder de andere categorieën valt, waaronder: inhoudsmaten, booromslag, meestertekens, vogelverjager, graanmachine, leest, ratel van de dorpsomroeper, luiermant, scheerspullen, gewichten, inktkussen.

De collectie is zeer divers en niet van wezenlijk belang voor het museum.

Collectietrefwoorden:

Gereedschappen

Representatieve objecten:

Meestertekens

Landbouwgereedschap

Leesten

Ratels

Manden

Scheerkwasten

Scheerstandaarden

Gewichten

Inktstellen

Booromslagen

Totaal aantal collectie Werk

Totale collectie: 388

Totaal bruiklenen: 58

Kerncollectie totaal circa: 206

Totaal aantal collectie Leven

Totale collectie: 833

Totaal bruiklenen: 136

Kerncollectie totaal circa: 306

Totaal aantal collectie samen

Totale collectie: 1221

Totaal bruiklenen: 194

Kerncollectie totaal circa: 636

Watersnoodmuseum

Weg van de Buitenlandse Pers 5
4305 RJ Ouwerkerk
Telefoon 0111-644382
watersnoodmuseum.nl

Type museum

Cultuurhistorisch

Karakteristiek

Het Watersnoodmuseum is gevestigd in één van de vier sluitingscaissons, die na het dichten van het laatste dijkgat in 1953 bij Ouwerkerk zijn achtergebleven. De vier caissons en omgeving vormen tezamen het Nationaal Monument Watersnood 1953. Het Watersnoodmuseum brengt in beeld wat er is gebeurd tijdens en na de overstroming in de nacht van 1 februari 1953, met onder meer filmbeelden, veel fotomateriaal en een maquette die de dijkdoorbraken van 1953 toont. Het museum herinnert en herdenkt de grootste natuurramp van Nederland in de recente geschiedenis en de ingrijpende persoonlijke gevolgen.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel om, middels het in stand houden van het caisson complex te Ouwerkerk als nationaal monument, de herinnering aan de watersnoodramp van 1953 levendig te houden en de strijd van Nederland tegen het water te belichten. Deze doelstelling tracht de stichting te verwezenlijken door: A) Het inrichten van de caissons en hun natuurlijke omgeving. B) Het houden van exposities, informatiebijeenkomsten, voordrachten en vertoningen in de daarvoor ingerichte caissons. Om de leidraad 'herdenken, herinneren en weten' nog meer tot uiting te brengen zijn er gevorderde plannen alle vier caissons in gebruik te nemen.

Deelcollecties

[Totstandkoming deelcollecties](#)

Het museum beschikte in eerste instantie al wel over enkele deelcollectie benamingen. Maar de deelcollecties waren nog niet allemaal even nauwkeurig gedefinieerd.

De duidelijkst geformuleerde deelcollecties waren de deelcollectie 'Ad Petiet', de deelcollectie Hulpverlening, de deelcollectie Kunst en Kunstzinnige Uitingen en de deelcollectie Maquettes.

Voor het overige was er vooral sprake van een indeling op basis van de presentatiethematiek, zonder duidelijke afperking. In overleg met de voorzitter projectgroep zijn deelcollecties strakker vastgesteld en benoemd.

De deelcollecties zijn gedeeltelijk op herkomst en gedeeltelijk op thema gebaseerd. Van deze indeling is niet afgeweken, maar er is wel een duidelijkere omschrijving aan gegeven.

Onderstaande deelcollecties zijn vastgesteld:

1. Caissons en Omgeving
2. Inrichting huiskamer
3. Beeldmateriaal en Geschiedenis
4. Deelcollectie 'Ad Petiet'
5. Klein materieel
6. Hulpverlening
7. Memorabilia
8. Kunst en Kunstzinnige uitingen
9. Maquettes

[Afbakening deelcollecties](#)

1. Caissons en Omgeving

Totaal 10 objecten geschat, totaal eigendom en geheel kerncollectie

Telling is arbitrair. De grote herkenbare inrichtingselementen zoals caissons, belangrijkste dijken, sloten en geulen zijn geteld. Overigens moet worden opgemerkt dat de caissons feitelijk eigendom zijn van het Waterschap Zeeuwse Eilanden, maar er een erfpacht voor onbepaalde tijd is, gelijk aan eigendomsstatus.

Datering: 1953-2003

Van de objecten in deze deelcollectie kan worden gezegd dat het niet zozeer losse museale objecten zijn, maar eerder onroerend goed en landschappelijke elementen. Deze collectie is vastgesteld omdat het museum aangeeft dat deze objecten de absolute kern van de presentatie vormen.

Dit landschap met de karakteristieke Phoenixcaissons definiëren het Nationaal Monument Watersnood 1953. De caissons zijn verklaard tot rijksmonument. Het landschap er direct omheen is beschermd.

De deelcollectie Caissons en Omgeving bestaat uit de Phoenixcaissons waarin het museum gevestigd is en die rijksmonument zijn, plus de omgeving van oude zeedijk, inhammen, kreken en geulen die dit gebied definiëren als het

Nationaal Monument Watersnood.

De Phoenixcaissons en alle landschappelijke elementen zoals dijken, binnendijks water enzovoorts vormen de basis van de hele presentatie van het museum. In de caissons wordt door middel van de andere deelcollecties illustratie gegeven aan oorzaak en gevolgen van de watersnoodramp, zoals die op deze plaats nog steeds in het landschap zichtbaar zijn.

Collectietrefwoorden:

Landschappelijke elementen
Onderdelen van de infrastructuur
Maritieme bouwconstructies

Representatieve objecten:

Caissons
Dijken
Sloten
Inhammen
Geulen (landschappen)
Kreken (kleine rivieren)
Herkenningstekens (monumenten)

2. Inrichting huiskamer

Totaal 50 objecten, totaal eigen collectie en totaal kerncollectie
Datering: 1935-1953

In deze deelcollectie bevinden zich alle objecten die deel uitmaken van een huiskamer op het moment van de Ramp van 1 februari 1953.

De inrichting van de huiskamer geeft een beeld van de persoonlijke leefomstandigheden van de toenmalige bewoners van Zuidwest Nederland die de ramp ondervonden.

Collectietrefwoorden:

Gebruiksvoorwerpen
Kleding
Meubilair

Representatieve objecten:

Bestek
Verlichtingsmiddelen
Poppen
Speelgoed
Tafelgerei
Meubels
Boeken
Accessoires

3. Beeldmateriaal en Geschiedenis

Totaal 300 objecten geschat, totaal eigendom en totaal kerncollectie
Datering: 1953-1960

In deze deelcollectie is al het beeldmateriaal en zijn alle verhalen ondergebracht die betrekking hebben op de Watersnoodramp van 1953.

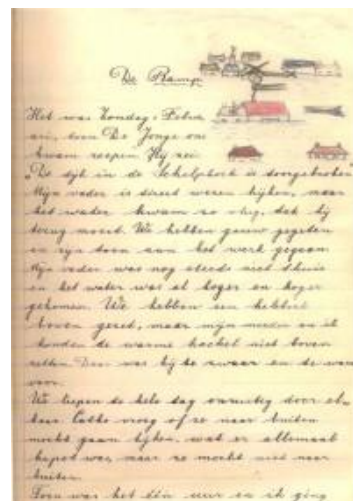
Deze deelcollectie vormt samen met de caissons en de omgeving de essentie van de presentatie waar het museum om draait. Deze deelcollectie vormt aan de hand van foto's, schilderijen, films, tekeningen, geluidsfragmenten en de persoonlijke verhalen van de mensen die het meegemaakt hebben, de geschiedenis van de Watersnoodramp.

Collectietrefwoorden:

Beeldmateriaal
Sociale geschiedenis

Representatieve objecten:

Boeken
Foto's
Schilderijen
Films
Tekeningen
Tijdschriften
Kranten
Geluidsfragmenten
Geschiedenissen

4. Deelcollectie 'Ad Petiet'

Totaal 20 objecten, 20 uit bruikleen en 0 uit kerncollectie

Datering: 1945-1955

Deze deelcollectie bestaat uit het complete bruikleen door verzamelaar Ad Petiet aan het museum gedaan voor de presentatie.

Het bruikleen bestaat uit machines en materieel gebruikt tijdens het herstel van- en de herinrichting naar aanleiding van de Watersnoodramp.

De deelcollectie 'Ad Petiet' toont die machines en gereedschappen waarmee de Ramp tot staan is gebracht en de heropbouw en herinrichting nadien zijn uitgevoerd.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap

Vervoermiddelen

Representatieve objecten:

Dieselektrische locomotieven

Vrachtwagens

Karren

Graafwerktuigen

Gereedschappen

5. Klein materieel

Totaal 90 objecten, totaal eigen collectie en totaal kerncollectie

Datering: 1945-1960

Deze deelcollectie bestaat uit alle objecten die gebruikt zijn bij de herinrichting van het gebied na de Watersnood (en die niet bij het bruikleen van Ad Petiet horen).

Deze deelcollectie illustreert met alle gereedschappen, persoonlijke attributen en andere objecten de inspanningen en handelingen die gedaan zijn voor de herinrichting van het land na de Watersnood.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap

Architectonische elementen

Uitrusting

Representatieve objecten:

Bijlen (gereedschap)

Gereedschappen

Bouwketen

Verlichtingsmiddelen

Accessoires

6. Hulpverlening

Totaal 50 objecten geschat, totaal uit eigen collectie en totaal kerncollectie

Datering: 1945-1955

De deelcollectie Hulpverlening bestaat uit al die objecten die gebruikt werden bij de hulpverlening direct na de Ramp en in de periode van de wederopbouw.

Al het materiaal in deze deelcollectie geeft weer hoe en met welke middelen de slachtoffers van de Ramp werden geholpen.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap

Meubilair

Accessoires

Representatieve objecten:

Beddengoed

Bestek

Gereedschappen

Meubels

Kookgerei

Kleding

Uniformen

Medische uitrusting

Bijbels

7. Memorabilia

Totaal 50 objecten geschat, totaal uit eigen collectie en totaal kerncollectie

Datering: 1953-2003

In de deelcollectie Memorabilia zijn alle objecten verzameld die gemaakt zijn ter herdenking van de Watersnoodramp of voor fondswerving voor de slachtoffers van de Ramp.

Deze deelcollectie geeft aan de hand van de verschillende memorabilia een beeld van de inspanningen die zijn gedaan voor het werven van fondsen en het levend houden van de herinnering aan deze vreselijke episode.

Collectietrefwoorden:

Memorabilia

Representatieve objecten:

Beeldjes

Gedenkpenningen

Geluidsdragers

Lepels

Oorkonden

Poppen

Munten (ruilmiddelen)

Penningen

Diploma's

Wandborden

8. Kunst en Kunstzinnige uitingen

Totaal 50 objecten geschat, 30 objecten geschat bruikleen en geschat 20 uit kerncollectie.

Datering: 1953-2003

In de deelcollectie Kunst en Kunstzinnige uitingen zijn alle objecten samengebracht die gemaakt zijn met als thema de Watersnoodramp en de Wederopbouw.

De deelcollectie Kunst en Kunstzinnige uitingen toont schilderijen, tekeningen, grafiek, huisvlijt en beeldhouwwerken die gemaakt zijn naar aanleiding van de Watersnoodramp en de Wederopbouw.

Collectietrefwoorden:

Kunst

Huisvlijt

Representatieve objecten:

Schilderijen

Tekeningen

Grafiek

Beelden

9. Maquettes

Totaal 5 objecten, 2 objecten bruikleen en 3 kerncollectie

Datering: 1960-2002

In de deelcollectie Maquettes zijn alle modellen en maquettes samengebracht.

De modellen en reconstructies geven op een herkenbare schaal illustratie aan de overige museumobjecten, die anders voor de bezoeker minder herkenbaar zouden zijn, of niet te zien zouden zijn.

Collectietrefwoorden:

Maquettes

Representatieve objecten:

Maquettes

Reconstructies

Totaal aantal collectie

Totale collectie geschat: 625

Totaal bruiklenen: 52

Kerncollectie: totaal 333 geschat

Museumhaven Zeeland

Oude Haven 10/12
4301 CK Zierikzee
Telefoon 06-52166621
museumhavenzeeland.nl

Type museum

Maritiem

Karakteristiek

De Museumhaven Zeeland is gevestigd in de Oude Haven van Zierikzee. In het buitenmuseum ligt een aantal scheepstypes waarmee in vroeger tijd werd gevaren in de Zeeuwse Delta. Net buiten de Zuidhavenpoort ligt de scheepsrestauratiewerf (Stads- & Commerciwerf) van het museum. Hierin wordt aan de restauratie van schepen gewerkt. Rond deze restauratie is een presentatie opgebouwd en kunnen via een loopbrug de werkzaamheden bekeken worden. Over de restauratie wordt aan de hand van foto's, films, tekeningen en tal van voorwerpen uitleg gegeven. In het buitenmuseum is gedurende de zomermaanden in één van de schepen een zomerexpositie met een maritiem onderwerp.

Doelstelling

De Stichting Museumhaven Zeeland heeft ten doel het inrichten en beheren van de Oude Haven in de stad Zierikzee als museumhaven. In de museumhaven wil de stichting vooral historische schepen die voorkwamen in het Deltagebied in de provincie Zeeland verzamelen en behouden. Daarnaast wil de stichting ook voorwerpen verzamelen en behouden die rechtstreeks of zijdelings verband houden met de verzamelde schepen.

Deelcollecties

Totstandkoming deelcollecties

De deelcollecties zoals in MusIP opgenomen zijn een bestaande indeling die al in het museum wordt gehanteerd.

Onderstaande deelcollecties zijn vastgesteld:

1. Schepen
2. Scheepsonderdelen
3. Scheepsmodellen
4. Oude gereedschappen
5. Smit-Bolnes motoren

Afbakening deelcollecties

1. Schepen

Totaal 11 objecten, 3 in bruikleen en 8 kerncollectie

Datering: 1878-1956

De bruiklenen in deze deelcollectie zijn geen bruiklenen volgens museaal principe. Deze schepen hebben waarde voor de presentatie van het museum. Daarom is er een regeling getroffen met de eigenaren waardoor het publiek toch van de schepen kan genieten. De schepen blijven echter in gebruik van de eigenaren. Het kan dus gebeuren dat deze drie schepen de haven uit zijn voor vaarten.

De deelcollectie schepen bestaat uit de schepen die het museum presenteert in de Oude Haven en in de scheepsrestauratiewerf. Zo zijn er een klipper, een hoogaars, een botter, een douaneschip, een loodssloep, een peilboot, een boeier en een zalmschouw te zien. Verder liggen er nog een voormalige veerboot en een 'Sliedrechtse' vlet.

De schepen vormen de kerncollectie van het museum die een beeld geven van de schepen waarmee gevaren werd in de Zeeuwse Delta.

Collectietrefwoorden:

Vaartuigen

Representatieve objecten:

Persoon-aangedreven schepen

Motorschepen

Zeilschepen

2. Scheepsonderdelen

Totaal geschat 100 objecten, totaal eigendom en 0 kerncollectie

Datering: 1910-1950

De deelcollectie Scheepsonderdelen omvat een uitgebreide verzameling van materialen die deel uitmaakten van schepen of daarin ingebouwd waren. Dit varieert van katrollen, communicatieapparatuur en scheepslampen, tot constructiedelen van schepen zoals een oud spant en een rompfragment.

De deelcollectie Scheepsonderdelen verklaart door het isoleren van deze onderdelen de functie of het nut van deze specifieke voorwerpen voor de schepen waar ze deel van horen uit te maken, of omdat de schepen waarvan ze afkomstig zijn niet in het bezit van het museum zijn.

Collectietrefwoorden:

Maritieme bouwconstructies

Onderdelen

Representatieve objecten:

Katrollen

Verlichtingsmiddelen

Communicatiemiddelen

Rompdelen

3. Scheepsmodellen

Totaal 5 objecten, totaal eigendom en 1 kerncollectie

Datering: 1820-1950

De deelcollectie Scheepsmodellen toont modellen van scheepstypen zoals die in de Zeeuwse Delta hebben rondgevaren.

Deze deelcollectie toont schepen op een schaal die de kijker in staat stelt om meer begrip te krijgen voor het geheel en het functioneren van schepen in groot formaat.

Collectietrefwoorden:

Schaalmodellen

Scheepsmodellen

Representatieve objecten:

Scheepsmodellen

Maquettes

4. Oude Gereedschappen

Totaal geschat 50 objecten, totaal eigendom en geschat 30 kerncollectie

Datering: 1880-1980

De deelcollectie Oude Gereedschappen toont gereedschappen zoals die gebruikt werden voor de bouw en het onderhoud van oude houten schepen. Deze groeiende verzameling toont allerlei schaven, boren, meetgereedschap en regelapparatuur.

Deze deelcollectie illustreert door middel van de gebruikte gereedschappen de werkwijze van de bouwers van de getoonde schepen.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap

Representatieve objecten:

Houtbewerkingsgereedschappen

Metaalbewerkingsgereedschap

Meetgereedschappen

5. Smit-Bolnes motoren

Totaal geschat 20 objecten, totaal eigendom en 1 kerncollectie

Datering: 1960-1985

Deze deelcollectie gaat uit van een motorblok van de Zierikzeese scheepsmotorenfabrikant Smit-Bolnes. Om dit motorblok heen is een deelcollectie ontstaan van motoronderdelen en gereedschappen die gebruikt werden voor de fabricage en het onderhoud van deze scheepsmotoren.

Deze deelcollectie geeft een beeld van het type aandrijving dat in zwang kwam na het zeiltijdperk en na de toepassing van stoomaandrijving op schepen. Met deze interne verbrandingsmotoren kwam het gebruik van motoren ook binnen handbereik van de kleinere scheepvaart.

Collectietrefwoorden:

Onderdelen
Gereedschap
Bouwtekeningen

Representatieve objecten:

Metaalbewerkingsgereedschap
Bouwtekeningen
Machines (motoren)

Totaal aantal collectie

Totale collectie: 186

Totaal bruiklenen: 3

Kerncollectie totaal: 40

Stadhuismuseum en Maritiem Museum

Meelstraat 6 en Mol 25
4301 EC Zierikzee
Telefoon 0111-454464
museaschouwenduiveland.nl

Type museum

Cultuurhistorisch

Karakteristiek

De collectie van de Gemeentelijke Musea Zierikzee is ondergebracht in twee monumentale gebouwen, namelijk het (voormalige) Stadhuis en het Gravensteen. Het Stadhuis (uit 1550) is één van de oudste en mooiste gebouwen van Zeeland. Het bevat onder meer een Vierschaar, een schitterende raadszaal en meerdere fraaie historische kamers. Op de zolder, met zijn karakteristieke open houten dakconstructie, in de torenkamer en de aangrenzende vertrekken komt het glorieuze verleden van Zierikzee weer tot leven. De museale collectie, met vele (cultuur)historische voorwerpen uit Zierikzee, sluit hier goed op aan.

Het al bijna 500 jaar oude Gravensteen (de oudste gevangenis van Zeeland) biedt onderdak aan het maritieme deel van de Zierikzeese museumcollectie, met onder meer één van de oudste scheepsmodellen uit Nederland (1627).

Doelstelling

Het verwerven, behouden en beheren van historische voorwerpen die betrekking hebben op Zierikzee, alsmede op de relatie van deze stad met het omringende platteland en de zee. Het bevorderen van de mogelijkheden voor het publiek, de collectie te gebruiken voor doeleinden van studie, educatie en ontspanning.

Deelcollecties

[Totstandkoming deelcollecties](#)

De deelcollecties zoals in MusIP opgenomen zijn gebaseerd op een bestaande indeling die al in het museum wordt gehanteerd.

Onderstaande deelcollecties zijn vastgesteld:

1. Persoonlijke voorwerpen
2. Huishoudelijke voorwerpen
3. Gereedschappen en Instrumenten
4. Wapens
5. Bouwwerk en Onderdelen van bouwwerken
6. Sport, Spel en Feest
7. Numismatische voorwerpen
8. Modellen
9. Afbeeldingen
10. Archeologische vondsten
11. Sculpturen
12. Attributen van instellingen en verenigingen
13. Vervoermiddelen

[Afbakening deelcollecties](#)

1. Persoonlijke voorwerpen

Totaal 583 objecten, 14 in bruikleen en geschat 60 kerncollectie

Datering: 1800-1950

De deelcollectie Persoonlijke voorwerpen geeft een beeld van de streekdracht van Schouwen en Duiveland. Het museum heeft een belangrijke collectie Sitse kleding.

De deelcollectie Persoonlijke voorwerpen toont de voor deze regio kenmerkende aspecten van de streekdracht.

Collectietrefwoorden:

Kleding
Sieraden
Accessoires

Representatieve objecten:

Streekdrachten
Sits
Kleding

Sluiermutsen
Oorijzers
Hoeden
Uitrusting voor persoonlijk gebruik: rookgerei

2. Huishoudelijke voorwerpen

Totaal 1.020 objecten, 63 in bruikleen en geschat 100 kerncollectie
Datering: 1600-1950

De deelcollectie Huishoudelijke voorwerpen toont voorwerpen waarmee mensen zich in het dagelijks leven thuis omringden. Zeventiende-eeuwse meubels sieren verschillende kamers. Verder verdienen de merk-, stop- en letterlappen de aandacht. De collectie zilver van diverse Zierikzeese zilversmeden bevat couverts en andere huishoudelijke voorwerpen. Verder is er nog een compleet servies van de Zierikzeese Nieuwe Visserij.

Met deze deelcollectie worden producten getoond die uit Zierikzee en omgeving komen. Verder is deze deelcollectie van meubels belangrijk voor de inrichting van het monumentale stadhuis.

Collectietrefwoorden:

Meubilair
Textilia
Serviesgoed

Representatieve objecten:

Kasten
Kisten
Tafels (dragend meubilair)
Merklappen
Stoplappen
Letterlappen
Serviezen

3. Gereedschappen en Instrumenten

Totaal 587 objecten, 81 in bruikleen en geschat 70 kerncollectie
Datering: 1700-1975

De deelcollectie Gereedschappen en Instrumenten toont voorwerpen die werden gebruikt in beroepen en ambachten in en rond de stad of die voor een speciaal doel zijn gemaakt. Zo is er een verzameling sloopstimmergereedschap en is er gereedschap voor het keuren van de kwaliteit van de rode kleurstof meekrap. De collectie gereedschappen van het voormalige Waterschap Schouwen-Duiveland geeft een indruk van het dijkonderhoud. Ook is er een noodzender die uit allerlei materialen werd gemaakt om het eerste noodsignaal uit te kunnen zenden in de Watersnooddramp van 1953.

Deze deelcollectie toont het gebruik van gereedschappen en instrumenten in en rond de stad.

Collectietrefwoorden:

Gereedschap

Representatieve objecten:

Gereedschappen
Houtbewerkingsgereedschappen
Meetgereedschappen
Keurgereedschappen
Zendapparatuur

4. Wapens

Totaal 114 objecten, 4 in bruikleen en 10 kerncollectie
Datering: 1550-1945

De deelcollectie Wapens toont een klein assortiment van wapentuig dat door de eeuwen heen in en rond Zierikzee is gebruikt. Zo zijn er wat hellebaarden, helmen en kanonskogels te zien uit de tijd van het Spaans Beleg in 1575-1576, zijn er geweren en pistolen uit de Franse tijd en heeft het museum enkele geweren uit de Tweede Wereldoorlog. Maar ook is er een stellingkanon te zien met het wapen van Zierikzee.

Deze deelcollectie geeft een beeld van het krijgsbedrijf rond een vestingstad als Zierikzee.

Collectietrefwoorden:

Wapenrusting

Representatieve objecten:

Wapens
Geweren
Pistolen
Hellebaarden
Pieken
Sabels
Zwaarden (wapens)
Kogels voor (groot) geschut
Helmen

5. Bouwwerk en Onderdelen van bouwwerken

Totaal 309 objecten, 7 in bruikleen en geschat 30 kerncollectie

Datering: 1500-1950

De deelcollectie Bouwwerk en Onderdelen van bouwwerken geeft een beeld van de architectuur en de vaste onderdelen van bouwwerken in de stad en de omliggende regio. In het monumentale stadhuisgebouw met zijn vele architectonische elementen is een prachtige schouw in de Waterschapskamer te zien. Verder is er van de afgebrande Sint-Lievens Monsterkerk een model en zijn er steenfragmenten te zien, zijn er gevelstenen en is er een tegelwand uit een Schouwse boerderij.

Deze deelcollectie geeft een beeld van de rijke architectuurhistorie van de stad en de omliggende regio.

Collectietrefwoorden:

Onroerend goed
Constructiedelen
Architectonische elementen

Representatieve objecten:

Beelden
Gebouwen
Gedenkstenen
Muurankers
Wandtegels

6. Sport, Spel en Feest

Totaal 102 objecten, totaal eigendom en geschat 10 kerncollectie

Datering: 1800-1950

De deelcollectie Sport, Spel en Feest is een kleine collectie speelgoed uit stad en omgeving. Bijzonder is het manufacturenwinkeltje met Sitse stoffen. Van het 1100-jarig bestaan van Zierikzee dat in 1949 werd gevierd zijn een aantal kostuums bewaard gebleven.

Deze deelcollectie toont speelgoed en kostuums uit de stad en de directe omgeving.

Collectietrefwoorden:

Kleding
Speelgoed

Representatieve objecten:

Poppenhuizen
Poppen
Spellen (sets)
Kleding

7. Numismatische voorwerpen

Totaal 379 objecten, 3 in bruikleen en geschat 40 kerncollectie

Datering: 1200-2005

De deelcollectie Numismatische voorwerpen bestaat uit munten en penningen en aanverwante zaken. Vooral de noodmunten uit het Spaans Beleg 1575-1576 zijn vermeldenswaardig. Ook zijn er gildepenningen en is er een gevonden geldschat.

De deelcollectie Numismatische voorwerpen toont munten en penningen uit de stad Zierikzee en omgeving.

Collectietrefwoorden:

Munten
Penningen

Representatieve objecten:

Munten (ruilmiddelen)
Penningen

8. Modellen

Totaal 112 objecten, 11 in bruikleen en geschat 100 kerncollectie

Datering: 1600-2000

De deelcollectie Modellen toont bouwmodellen en scheepsmodellen. Zierikzee heeft modellen uit de achttiende eeuw van stadsbouwwerken zoals bruggen, sluizen, kranen en torens. Ook zijn er scheepsmodellen van zeilschepen zoals een pinas, hoeker, kofschip en fregat. Verder een verzameling modellen van Zeeuwse platbodemschepen die voeren op de Oosterschelde. Een bijzonder model is het papieren model van de afgebrande Sint-Lievens Monsterkerk. Een maquette van de stad Zierikzee geeft weer hoe in 1600 het nieuwe havenkanaal wordt gegraven.

Deze deelcollectie toont aan de hand van belangrijke modellen en maquettes het belang van het maritieme verleden en de oude architectuur in monumentenstad Zierikzee.

Collectietrefwoorden:

Schaalmodellen
Maquettes

Representatieve objecten:

Maquettes
Scheepsmodellen
Vissersschepen
Koopvaardischepen
Oorlogsschepen
Bouwwerken

9. Afbeeldingen

Totaal 494 objecten, 74 in bruikleen en geschat 150 kerncollectie

Datering: 1500-2000

De deelcollectie Afbeeldingen bestaat vooral uit topografische schilderijen en portretten. Topstukken zijn 'Darinkdelven', 'Dijkval' en ook de topografische kaarten van Anthonissen. Grisailles sieren het stadhuis. Verder zijn er stadsgezichten uit 1506 en uit de zeventiende eeuw. Een wandkleed verbeeldt de legende van Schouwen.

Deze deelcollectie verbeeldt de geschiedenis van Zierikzee en de omringende regio.

Collectietrefwoorden:

Schilderijen
Prenten
Tekeningen

Representatieve objecten:

Wandkleden
Portretten
Stillevenns
Stadsgezichten

10. Archeologische vondsten

Totaal 707 objecten, 32 uit bruikleen en geschat 140 kerncollectie

Datering: Pleistoceen -1900

De deelcollectie Archeologische vondsten betreft bodemvondsten van Schouwen-Duiveland en uit de Oosterschelde. Zo wordt aandacht besteed aan uit de Oosterschelde opgedregde votiefaltaarstenen, gewijd aan de inheemse godin Nehalennia (Romeinse tijd). Ook is er een vaste presentatie van opgeviste fossielen uit het Pleistoceen met mammoetbotten en andere vondsten. Het museum bezit ook een verzameling pelgrimsinsignes en een bijzondere broche met afbeelding van een zeemeerman (uit circa 1400-1450).

Deze deelcollectie geeft een beeld van de lange gevarieerde geschiedenis van de regio.

Collectietrefwoorden:

Archeologica

Representatieve objecten:

Huishoudelijke voorwerpen
Spelden (insignes)

Fossielen
Steengoed

11. Sculpturen

Totaal 25 objecten, 3 in bruikleen en 3 kerncollectie
Datering: 1300 -2005

In de deelcollectie Sculpturen zijn enkele beelden en reliëfs opgenomen. Twee reliëfs uit de afgebrande Sint-Lievens Monsterkerk zijn ingemetseld in de muren van de toren van het stadhuis.

De reliëfs uit de Sint-Lievens Monsterkerk zijn enkele van de weinige overgebleven voorwerpen van deze bijzondere verloren gegane kerk.

Collectietrefwoorden:
Beeldhouwwerken
Religieuze kunst

Representatieve objecten:
Beelden
Reliëfs (objecten)

12. Attributen van instellingen en verenigingen

Totaal 514 objecten, 59 in bruikleen en geschat 120 kerncollectie
Datering: 1425-2005

Deze deelcollectie toont verschillende voorwerpen die afkomstig zijn van overheden, verenigingen en instellingen uit Zierikzee en omstreken. Vermeldenswaardig zijn de attributen van het stadsbestuur, van de gilden zoals de gildebekers, van de waterschappen zoals de gegraveerde glazen en de gevangenis met het beulzwaard, de rekpaal en de schandstenen. Van de leden van het Zierikzeese gilde van zilversmeden zijn diverse producten in de collectie bewaard gebleven.

Deze deelcollectie geeft aan de hand van de attributen een beeld van de cultuur van de verschillende instellingen in en rond Zierikzee.

Collectietrefwoorden:
Zilverwerk (objecten vervaardigd uit zilver)
Kerkzilver
Glas

Representatieve objecten:
Zilverwerk (objecten vervaardigd uit zilver)
Glaswerk
Bouwwerken
Zwaarden (wapens)

13. Vervoermiddelen

Totaal 25 objecten, 1 in bruikleen en 5 kerncollectie
Datering: 1650-1950

De deelcollectie Vervoermiddelen toont enkele oude fietsen, sleeën, een mooie sjees, een vlet van de visserij inspectie en een Groenlandse kajak die in de zeventiende eeuw door walvisvaarders is meegebracht.

De kajak binnen deze deelcollectie is jaren lang verbonden geweest aan de ontstaanslegende van de stad Zierikzee.

Collectietrefwoorden:
Vervoermiddelen

Representatieve objecten:
Roeiboten
Kajaks
Rijtuigen
Fietsen (transportmiddelen)
Sleeën

Totaal aantal collectie

Totale collectie: 4.971
Totaal bruiklenen: 352
Kerncollectie geschat totaal: 838

Museum de Burghse schoole

Kerkstraat 3
4328 LH Burgh-Haamstede
Telefoon 0111-651529
burghseschoole.nl

Type museum

Historisch

Karakteristiek

Het museum bevindt zich in een voormalig schoolgebouw uit de periode 1843-1916. Er is een klaslokaal in originele staat, ingericht met oude schoolbankjes, lessenaar, kachel en wandplaten uit de tijd van Ot en Siën. Achter de school ligt een Karolingische burg, uit circa 880, waaraan Burgh haar naam te danken heeft. In een lokaal is een expositie over de ringwalburg met maquette en archeologische vondsten. In een ander lokaal worden wisseltonstellingen georganiseerd. Daarnaast kan een bezoek worden gebracht aan de kruidentuin.

Doelstelling

Het Museum De Burghse Schoole stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan de culturele biografie van Schouwen-Duiveland, waarbij voornamelijk de thema's school en archeologie van het dorp Burgh onder de aandacht worden gebracht. Het onderwijs tot 1961, wegens de voormalige dorpschool waarin het museum is gevestigd. Daarnaast archeologie vanwege de achter het museum gelegen vroegmiddeleeuwse ringwalburg, de vroegste geschiedenis van het voormalige eiland.

Deelcollecties

Totstandkoming deelcollecties

De deelcollecties zoals in MusIP opgenomen, zijn primair gebaseerd op de vakindeling die in het onderwijs (1) wordt gehanteerd en op de MusIP-rapportage van Schoolmuseum Schooltijd in Terneuzen. Om de volledige collectie van het museum te kunnen beschrijven zijn er enkele deelcollecties aan toegevoegd. Deze beschrijven die objecten die niet in een bepaald vakgebied kunnen worden opgenomen, maar die toch van belang zijn voor het onderwijs, of voor het beschrijven van de omgevingsituatie.

De collectie die in Terneuzen 'Kunstzinnige Vorming' wordt genoemd is hier 'Tekenen, Handvaardigheid en Lichamelijke Opvoeding'; dit vanwege de moderniteit van het woord kunstzinnige vorming. Verder zijn de deelcollecties 'Rapporten en Schoolfoto's' en 'Schoolbibliotheek' toegevoegd omdat deze niet onder de vakindeling te plaatsen zijn.

Naast de onderwijscollectie bevat het museum een archeologiecollectie (2) welke te maken heeft met de naastgelegen vroegmiddeleeuwse ringwalburg. Momenteel ontwikkelt Staatsbosbeheer, samen met de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, plannen voor een gedeeltelijke reconstructie van dit archeologische monument. Het museum zal zich in de (nabije) toekomst gaan profileren op de vroegste geschiedenis van het voormalig eiland Schouwen-Duiveland.

Onderstaande deelcollecties zijn vastgesteld:

1. Onderwijs
  - 1.1 Lezen en Taal
  - 1.2 Schrijven
  - 1.3 Rekenen
  - 1.4 Zaakvakken
  - 1.5 Godsdienstonderwijs
  - 1.6 Tekenen, Handvaardigheid en Lichamelijke opvoeding
  - 1.7 Ondersteunende middelen
  - 1.8 Rapporten en Schoolfoto's
  - 1.9 Schoolbibliotheek
2. Archeologie

Afbakening deelcollecties

De onderwijscollectie (1) is onderverdeeld in de volgende deelcollecties:

1.1 Lezen en Taal

Totaal 936 objecten, geen in bruikleen en circa 250 kerncollectie
Datering: 1818-1980

De collectie Lezen en Taal bestaat uit objecten die te maken hebben met onderwijs in deze vakken, waaronder de leesplankjes, eerste leesboekjes, wandplaten en een collectie voor het voortgezet lezen.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot de jaren 20.

Collectietrefwoorden:
Leermiddelen

Representatieve objecten:
Leesplanken
Boeken
Schoolplaten
Schriften

1.2 Schrijven

Totaal 58 objecten, geen in bruikleen en geheel kerncollectie
Datering: 1935-1980

De collectie Schrijven bestaat uit leer- en hulpmiddelen voor het vak schrijven, waaronder lijttjes, griffels, griffelhouders, sponsordoesjes, pennenhouders, kroontjespennen, schrijfmethodes en voorbeeldplaten.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot 1961 het laatste jaar waarin het schoolgebouw in gebruik was.

Collectietrefwoorden:
Leermiddelen
Gereedschap

Representatieve objecten:
Boeken
Schriften
Schrijfbenodigdheden
Voorbeeldplaten

1.3 Rekenen

Totaal 126 objecten, geen in bruikleen en circa 60 kerncollectie
Datering: 1865-1980

De collectie Rekenen bestaat uit leer- en hulpmiddelen van het vak rekenen, waaronder telramen, rekenboekjes, breukenappels.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot de jaren 20.

Collectietrefwoorden:
Leermiddelen
Gereedschap

Representatieve objecten:
Telramen
Werkboekjes
Passers
Linialen

1.4 Zaakvakken

Totaal 1096 objecten, geen in bruikleen en circa 300 kerncollectie
Datering: 1865-1980

De collectie Zaakvakken is de verzameling van die vakken die de oriëntatie op mens en maatschappij geven. Hieronder valt kennis van de wereld, historisch besef en kennis van natuur en techniek. Dit wordt uitgedrukt in de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, natuurkunde en technisch onderwijs. In het museum geven de schriften, werkboekjes, opgezette dieren, modellen, wandkaarten, schoolkaarten en vele andere voorbeeldvoorwerpen een beeld van deze vakken.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot de jaren 20.

Collectietrefwoorden:
Leermiddelen
Gereedschap
Opgezette dieren

Representatieve objecten:
Boeken
Schriften
Gereedschappen

Maquettes
Demonstratiemodellen
Stempels
Wandkaarten
Schoolplaten
Diapositieven

1.5 Godsdienstonderwijs

Totaal 30 objecten, geen in bruikleen en circa 30 kerncollectie
Datering: 1930-1950

De collectie Godsdienstonderwijs bestaat uit een serie wandplaten die gebruikt werden bij het godsdienstonderwijs en leer- en leesboekjes.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot 1961 het laatste jaar waarin het schoolgebouw in gebruik was.

Collectietrefwoorden:

Leermiddelen

Representatieve objecten:

Schoolplaten
Leesboeken
Leerboeken

1.6 Tekenen, Handvaardigheid en Lichamelijke opvoeding

Totaal 343 objecten, geen in bruikleen en circa 175 kerncollectie
Datering: 1899-1980

De collectie Tekenen, Handvaardigheid en Lichamelijke opvoeding bestaat uit de vakken handenarbeid, handwerken, tekenen, zingen en lichamelijke oefening.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot de jaren 20.

Collectietrefwoorden:

Gereedschappen
Boeken

Representatieve objecten:

Boeken
Schriften
Tekeningen
Gereedschappen
Textilia
Tekenenbenodigdheden

1.7 Ondersteunende middelen

Totaal 84 objecten, 2 in bruikleen en geheel kerncollectie
Datering: 1788-1930

De collectie Ondersteunende middelen geeft een beeld van al die voorwerpen in de school die nodig zijn om onderwijs te kunnen geven. Dit loopt uiteen van schoolmeubilair, tekenborden, houten schooltassen, kachel en kasten.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot 1961 het laatste jaar waarin het schoolgebouw in gebruik was. Het geeft een goed beeld van een schoollokaal uit de jaren 20-30.

Collectietrefwoorden:

Meubilair

Representatieve objecten:

Onderwijsmeubilair
Stoelen
Schoolbanken
Lessenaars
Tafels (dragend meubilair)
Schooltassen
Kachels
Kastmeubilair

1.8 Rapporten en Schoolfoto's

Totaal 95 objecten, geen in bruikleen en geheel kerncollectie

Datering: 1899-1961

De collectie Rapporten en Schoolfoto's bestaat uit schoolrapporten, getuigschriften en foto's waaronder veel schoolfoto's.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot 1961 het laatste jaar waarin het schoolgebouw in gebruik was. Het geeft een goed beeld van de praktijk van het onderwijs.

Collectietrefwoorden:

Rapporten

Foto's

Representatieve objecten:

Schoolrapporten

Getuigschriften

Foto's

1.9 Schoolbibliotheek

Totaal 36 objecten, geen in bruikleen circa 20 kerncollectie

Datering: 1913-1950

De collectie Schoolbibliotheek bestaat uit studieboeken bestemd voor de leerkracht.

De kerncollectie wordt gevormd door objecten tot de jaren 20.

Collectietrefwoorden:

Boeken

Representatieve objecten:

Leerboeken

Wetboeken

2. Archeologie

Totaal 47 objecten, geheel in bruikleen, geheel kerncollectie

Datering: 800-1700 (periode: middeleeuwen)

De collectie Archeologie bestaat uit objecten van de vroege middeleeuwen (negende tot zeventiende eeuw) gevonden in Slot Haamstede in Burgh-Haamstede en op Walcheren.

De voorwerpen behoren tot de kerncollectie ter ondersteuning van de expositie over vroegmiddeleeuwse ringwalburgen, vliedbergen en kastelen op Schouwen-Duiveland en Walcheren.

Collectietrefwoorden:

Archeologie

Aardewerk

Gereedschappen

Representatieve objecten:

Baardmankruiken

Glaswerk

Schalen

Potten

Scherven

Schoenen

Kammen

Schaatsen

Kralen

Totaal aantal collectie

Totale collectie: 2.851

Totaal bruiklenen: 49

Kerncollectie totaal: 1.119